Štev. 228 TRST, v četrtek 17. avgusta 1911 Tečaj XXXVI

IZHAJA VSAK DAN
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
Posamične štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.)
OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inseratni oddelek uprave „Edinosti". — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti".
Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost" za Primorsko.

„V edinosti je moč!"

NAROČNINA ZNAŠA
za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI" stane: za celo leto Kron 5·20, za pol leta Kron 2·60.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost". - Natisnila Tiskarna „Edinost", vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 20.
Poštno-hranilnični račun štev. 841-652. TELFFON št. 11-57

BRZOJAVNE VESTI.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 16. Zbornica je nadaljevala obstrukcijonizem. Po treh poimenskih glasovanjih je bila razprava ob 1 uri prekinjena, ne da bi bila mogla zbornica nadaljevati debato o obrambnem zakonu. — Prihodnja seja jutri.

Papežu se zdravje boljša.

RIM 16. Zdravstveno stanje papeža se vedno boljša. Danes zjutraj je papež ustal raneje nego navadno in je nekoliko ur presedel v naslonjaču. Potem se je nekoliko časa sprehajal po sobi, nato je rešil nekoliko spisov. Pozneje je papež vsprejel drž. tajnika Merry del Vala, ter se ž njim dalje časa razgovarjal.

Žrebanje.

DUNAJ 16. — Na današnjem žrebanju avstrijskih 3% sreček Bodenkredita prve emisije iz leta 1880 je glavni dobitek 90.000 K zadela serija 3012 št. 73, drugi dobitek 4000 K ser. 1146 št. 20, po 2000 K sta zadele ser. 1005 štev. 36 in serija. 1332 štev. 96.

Sanacija Južne železnice.

DUNAJ 16. Danes popoludne se je vršilo v finančnem ministerstvu pod predsedstvom finančnega ministra in v navzočnosti voditelja železniškega ministerstva zopetna skupna konferenca med zastopniki ministerstev in zastopniki družbe Južne železnice v stvari sanacijskega načrta Južne železnice. Pretresalo se je podrobno vsa principijelna vprašanja. Sedaj nameravajo voditi podrobna pogajanja v železniškem ministerstvu ter povspešiti rešitev stvari, katere nujnost se priznava vsestransko.

Dva bolgarska vojaka ubita na turškem ozemlju.

SOFIJA 15. Dne 7. avgusta sta izginila dva vojaka iz obmejne stražnice v Hamam-Bunari. Naslednjega dne se je doznalo, da sta bila ubita na turškem ozemlju. Ni znano na kak način in kdo da je ubil omenjena vojaka.

SOFIJA 16. V Haman-Bunar je odšla vojaška komisija, da preišče stvar glede dveh ubitih vojakov.

Zaročnik srbske princezinje Helene v Belemgradu.

BELIGRAD 16. Ob 6. uri zvečer je dospel semkaj na večdneven poset princ Ivan Konstatinović, ženin princesinje Helene. Na kolodvoru so princa pozdravili vsi členi kraljevske rodbine, členi vlade, gospodje ruskega odposlanstva, srbski dostojanstveniki in tukajšnji mestni svet. Prebivalstvo je priredilo princu viharne ovacije. Mesto je v zastavah.

Štrajkovski nemiri na Angleškem.

LIVERPOOL 16. — Včeraj popoludne so bili zopet veliki izgredi. Čete so rabile orožje. Govori se, da je bilo dvajset oseb ranjenih.

LONDON 15. Generalni sindikat železniških delavcev je sklenil proglasiti štrajk za vso deželo, ako se tekom 24 ur ne ugodi njihovim zahtevam.

LONDON 16. Ravnatelji železnic so na zahtevo železničarjev, naj bi tekom 24 ur pričeli pogajanja, ako hočejo preprečiti štrajk, odgovorili, da se ne bodo na noben način pogajali z delavci. — Vsled te odklonitve, prične štrajkati 340.000 železničarjev. Ravnateljstva so objavila, da so razveljavljene delavske pogodbe, sklenjene z lastnimi uslužbenci ter prosijo istočasno vlado za vojaško pomoč. Vlada je sklicala konferenco železniških ravnateljev in zastopnikov delavcev v svrho, da bi se obe stranki sporazumeli.

LONDON 16. (Ob 12. uri opoludne). Čeprav se danes še ni delalo v tukajšnjih dokih, se vendar zdi, da pridejo jutri delavci zopet na delo. Glede železničarjev se vrše pogajanja med vlado, železniškimi družbami in uslužbenci. Mejtem počiva skoraj tovorni in osebni promet. V Manchestru in tudi v Glasgovu so med delcvci v dokih nastali prepiri. Ljudje so se branili razkladati ladije došle tjakaj iz Liverpoola.

LONDON 16. Pogajanja med vlado in železniškimi družbami niso imele doslej nobenega vspeha. Bati se je, da izbruhne takoj generalni štrajk, ker so družbe odklonile, da bi se direktno pogajale z delavci.

CARDIFF 16. Danes štrajka 1500 pristaniških delavcev. Pričelo je primanjkovati živil. Med vežo množico črnih mornarjev in policijo je prišlo do spopada, redarji so rabili palice. Dvanajst črncev je bilo ranjenih in so jih morali prenesti v bolnišnico.

LIVERPOOL 16. Mornarji so naznanili lord mayorju, da ostane mesto kmalu brez kruha, ako bo še dalje trajal sedanji položaj. V bolnišnicah že primanjkuje živil. Štrajkovski nemiri se čimdalje bolj razširjajo po deželi.

Turčija.

CARIGRAD 16. Včerajšnji ministerski svet je sklenil uporabo arabskega oziroma latinskega alfabeta v ljudskih šolah dovoliti pod pogojem, da se bo koran čitalo v arabskem pismu. Na srednjih šolah se ima uporabljati arabsko pismo. Kakor se govori, se je ministerski svet posvetoval tudi o perzijskem vprašanju in je med drugim tudi razpravljal o možnosti, da bo treba pomnožiti konzulatske straže.

Anglija in maroško vprašanje.

LONDON 16. Vladi prijazni krogi zagotavljajo, da ni Anglija zadovoljna z vedenjem francoske vlade v stvari maroškega vprašanja. Minister za unanje stvari se boji, da bi se mogla Francija sporazumeti z Nemčijo ne upoštevaje Anglije.

PARIZ 15. „Ag. Havas" poroča: O nemško-francoskih pogajanjih je izdalo ministerstvo za unanje stvari sledečo noto: Tekom novih razprav, ki so se vršile včeraj, sta Cambon in Kiderlen-Wächter izdelala podlago za nadaljna pogajanja.

Kolera.

BRUSELJ 15. Večerni listi poročajo, da so v dveh vaseh nedaleč od Monsa konstatirali pet sumljivih slučajev kolere.

SOLUN 16. V Valoni je obolelo za kolero 14 oseb, od teh jih je umrlo šest, v Skadru obolelo 22, umrlo 10. Iz Peča poročajo, da je umrlo za kolero 14, v Djakovaru 4, v Vučidolu 6, v mitroviški okolici pa 6 oseb.

Iz Albanije.

SOLUN 16. Neki Tosk (južni Albanec) je skušal ustreliti muteserifa v Argirokastru, ko je le-ta prišel iz konaka. Krogla ni zadela cilja. Napadalec je ušel. Vspričo razburjenem razpoloženju je predlagano, da se odpošlje v Argirokastro nove čete.

CARIGRAD 16. Včeraj došli uradni list janinskega vilajeta potrjuje, da vzlic sedanjega miru obstoja v Epiru revolucijonarno gibanje in da so ukrenjene vse vojaške odredbe, da se to gibanje uduši.

CARIGRAD 16. Ker je mir v severni Albaniji vzpostavljen, je vojno ministerstvo zaukazalo, da se odpuste redifne divizije iz Sirasa, Amazije, Trapezunta in Angore.

CARIGRAD 16. Vsled sklepa včerajšnjega ministerskega sveta je janinski vali prejel ukaz, naj poslednjič pozove tristo Albancev, zbranih v okolici Argirokastra, da se podvržejo, sicer jih napade vojaški oddelek, ki je že pripravljen.

Iz Perzije.

TEHERAN 15. (Reuterjev biro). Širi se govorica, da se je bivši šah Mohamed Ali zopet vkrcal, ker hoče v Kaspiskem morju na parniku počakati razvoj stvari.

TEHERAN 16. Salar ed Dauleh je brez boja zasedel Hamatan.

TEHERAN 15. Turkomani so danes brez boja zavzeli Seminan. Perzijske čete so včeraj zopet porazile čete Rešida.

Dunaj 16. — Kapitan ogrske telesne garde general pehote baron Fejervary je obhajal danes 60-letnico svojega službovanja. — Tekom dneva je jubilarju čestitalo mnogo oseb. Med došlimi brzojavnimi in pisemskimi čestitkami se nahaja tudi čestitka nemškega cesarja in vojnega ministra bar. Schönaicha.

Dunaj 16. Cesar je podelil dostojanstvo tajnega svetnika poveljniku 7. zbora in poveljujočemu generalu v Temešvaru FML Antonu Seefranzu in poveljniku 12. zbora in poveljujočemu generalu v Sibiniju Hermanu Koevesu pl. Kövesshaza.

Budimpešta 16. Danes predpoludne bi se bila imela vršiti pri okrajnem kazenskem sodišču razprava proti napadalcu Matovšeku. Ker pa nista prišla na razpravo niti ban niti sekcijski načelnik Chavrak, je sodnik odgodil razpravo na nedoločen čas.

Temešvar 16. Blizu Nagy Koveresa je orožniška patrulja zadela na cigansko karavano. Na poziv patrulje naj se ustavijo, so cigani odgovorili z nekoliko streli. Nato so orožniki ustrelili, vsled česar sta bila ubita en moški in ena ženska, en možki je bil težko ranjen. Uvedena je preiskava.

Petrograd 15. V topniškem šotorišču pri Karasu je častnik tolmačil moštvu konstrukcijo novega topa. Nakrat je počil strel in ubil več vojakov. Petnajst vojakov je bilo težko ranjenih. Častnik ni vedel, da je top nabasan.

Kodanj 16. — Na vztočni obali otoka Langeland se je danes potopila nemška torpedovka „21". Torpedovka je trčila skupaj s torpedovko „14". Obe ladiji ste stari in majhni.

Opatija 16. Danes je semkaj priplula c. in kr. eskadra.

Pariz 15. Minister vojne mornarice Delcassé je obolel.

Würzburg 16. Sinoči je princa Henrika XVIII Reuss (mlajša panoga) zadela v železniškem vlaku kap in je takoj umrl.

Čikago 15. Aviatik Bagder je s svojim aeroplanom padel na tla in se ubil.

Čikago 16. Aviatik Saint Croix Johnstone je padel z biplanaš in utonil v Mičiganskem jezeru.

Solnograd 16. Vojvoda Robert Virtemberski je z enim svojih sinov dospel na grad Blühnbach obiskat nadvojvodo Frana Ferdinanda in njegovo soprogo.

Beligrad 16. Ministerski predsednik dr. Milovanović se je danes predpol. povrnil iz Marijinih varov.

Italijani in bramba narodne posesti.

V mesecu septembru se bo vršil v Solnogradu mednaroden kongres za konserviranje starinskih spomenikov in varovanje narodne posesti. Kongres povspešujeta dva avstrijska ministra: oni javnih del in oni za nauk in bogočastje.

Tako je javil te dni „L' Indipendente" italijanski javnosti z namenom, da porabi to priliko za farizejstvo in hinavstvo, ki smrdi do neba.

„Indipendente" piše: „Kakor še nikoli, se nudi sedaj primerna prilika, da pritisnemo jednega avstrijskih ministrov, onega za nauk, s hrbtom ob zid pred mednarodnim zborom. Minister zove civilizirani svet, da mu predloži problem za varstvo narodne posesti; — prilika je torej, da predložimo dejstva, ki ugotovljajo, kako Italijani s tisočero žrtev bijejo boj za ohranitev lastne narodne posesti, a kako na drugi strani isti avstrijski minister za nauk skuša porušiti to narodno posest s tem, *da na italijanskih tleh vzdržuje nemške šole.* Kako lepo bi bilo, ako bi avstrijskega ministra prisilili, naj se pred mednarodnim zborom brani pred to obtožbo, slonečo na zbirki jasnih in nepobitnih dokumentov, *kajti tudi materini jezik spada k narodni posesti!*"

Tako moralizuje radikalno italijansko glasilo in zavija hinavski oči proti nebu. Mi pa hočemo dokazati, da le onečešča jedno vzvišeno, plemenito čutstvo — zvestobe in ljubavi do svojega materinega jezika — s tem, da v imenu tega čutstva grozi avstrijskemu ministru z obtožbo pred civilizovanim svetom radi greha, ki ga v vsej širni Avstriji, tej klasični zemlji neverjetnosti, *nikjer ne delajo v toliki meri tako brezobrazno in tako brez sramu, kakor ravno v pokrajinah, kjer imajo moč in gospodstvo tisti ljudje, v katerih imenu piše, govori in se hlini isti — „Indipendente"!!*

Ni na kraj misli nam ni, da bi hoteli braniti avstrijskega ministra za nauk in bogočastje. Ni ga še bilo ministra na čelu avstrijske naučne uprave, ki bi mu bili mogli mi izrekati hvalo in priznanje. Niti tedaj ne, ko nam je morda vrgel kako mrvico. Kajti, z jedne strani nam ni še noben avstrijski naučni minister vrgel niti mrvice, ako ni bil po okolnostih uprav prisiljen v to; z druge strani pa nam je navadno — le da potolaži naše ljute narodne nasprotnike in pomiri svojo *nemško* vest — še radi te mrvice v isti hip vsekal kako drugo hudo rano v istem svojem področju. Tako opazujemo od nekdaj pri naši naučni upravi neko čudno, za nas kričeče krivično — da, naravnost nemoralno prakso. Druge narodnosti, pred vsem nemška, je naučna uprava vedno sitila in sitila, a nas sirote je puščala — lačne, ne privoščajoč nam niti najelementarnejih sredstev in pogojev za kulturni razvoj na narodni podlagi. Čim pa smo kedaj ministra — da govorimo z „Indipendentom" — pritisnili ob zid, da res že ni mogel drugače, nego da je privolil kako malenkost v zmanjšanje take krivice: kaj je sledilo navadno temu? Vsikdar smo gledali fenomen, pravo specijaliteto avstrijske — pravičnosti: za malenkost, ki smo jo mi lačni izsilili za-se, je dal minister sitim nasprotnikom — kompenzacijo! In sicer tako, da je bogato odtehtala tisto nam dovoljeno malenkost. In tako je postala krivica še hujša; to je: razlika v meri tega,

---

PODLISTEK.

Jug.

Historičen roman. Spisal Prokop Chocholoušek
Poslovenil H. V.

Drveč naprej med bisurmansko družino, je Kosančić vzel iz tulca puščico, ki sicer ni bila okrašena s pavjim perjem, pač pa ji je dajalo sokolje pero višji polet; ne brzdajoč konja jo je spustil z loka in pozlačena puščica z rožo, bleščeča se v višini v solnčnih žarkih kakor zvezda, je padla, razbita na dve polovici, v kolobarjih nizdolu.

Vojvodovi junaki, jahajoči zadaj za poveljnico, so zavriskali; seidi pa so utihnili sredi svojega vrišča: s svojim molkom so izražali pohvalo ročnemu strelcu.

„Mashallah!" so vskliknili nekateri občudovaje.

„No, to je vendar Kosančić!" so dejali drugi hladno, kakor bi sploh ne moglo biti drugače.

Ta pa, ravnodušen pri vriskanju svojih junakov, kakor pri očitni, da-si tihi, pohvali bisurmanskih seidov, je ustavil svojega konja v najhujšem diru, da vjame polovico puščice z rožo, predno pade na tla; tedaj pa, kot senca oblaka, se je zganila pred njegovim očesom postava Manuela, in samo nezadostnost njegove rasti mu je zabranila, da ni odnesel Kosančiću ceno njegove zmage; kajti, ta je rožo že vjel, ko jo je Manuel, iztegajoč se v jermenih, že skoro dosegel.

„Hoj, ti fante!" je rekel vojvoda ne preveč jezno, „ali hočeš žeti tam, kjer nisi sejal? Seveda, seveda, saj je že navada tvojega rodu, da tuje vspehe krpuca v svojo slavo; toda ti si gibčen in drzen, in moglo bi vzlic tvoji krvi, pod vodstvom moža, postati kaj iz tebe."

In obrnivši konja je hitel Kosančić nazaj k Milevi, ki je obstala, zroč na zmagovito borbo Kosančića z njenimi seidi v kratkočasni igri.

Osramočen, s povešeno glavo je zrl Manuel za odhajajočim. „In sedaj vsprejme milostno zahvalo ta barbar, kateremu bi bil kos slanine in bokal vina ljubši, nego hvaležen nasmeh njenih ustnic," je govoril samemu sebi porogljivo in jezno, „in jaz stojim tu osramočen pred vsemi, ker moja roka še ni dovolj močna, da-si imam dovolj poguma, umreti za en edini njen prijazen nasmeh," je govoril strastno ta mladič; „toda pride čas, pride," je tolažil samega sebe, „ko vsprejmem nagrado za svojo gorečo udanosi, in pozabim tedaj sramoto, ki je doletela mene, v purpurju rojenega, vnuka Palaeologov, da sem bil izročen Bajazetu kakor porok in služil kakor paže — in kdo bi ji ne služil rad?" — je vzdignil glavo in njegovo oko je gorelo z vničujočim plamenom prezgodne strasti; potem se je zaničujoče ozrl okoli sebe in dejal: „Sramotenje teh rojenih sužnov me ne doseza, mene, vnuka cesarjev, samo če me ona ne prezira!"

In že se je v diru vračal k svoji zapovednici, da z ljubosumnim očesom in ušesom zasleduje vsak nje nasmeh, nje pogled, vsako besedo, da, morda celo vsak njen dih, kajti Kosančić se je že vrnil k njej in jej podajal dokaz o svoji zmagi nad bisurmanskimi seidi: pol puščice z nasajeno rožo.

„Vsprejmi, gospa sultanova, to znamenje," je govoril med tem, „da se srbski vojvoda niti v igrači ne da osramotiti. Bili so časi, ko so ti poklanjali druga, vzvišenejša darila, ne pa take malenkostne igračice, ki si jih je izmislila presičena bisurmanska pohotnost, in imeli so priti časi, v katerih bi si bila — toda," se je vstavil naenkrat v svojem govoru, „zastonj je spominjati se tega, kar je bilo in česar ni več, prošlost se ne vrne več. Samo enkrat se odpira človeku veža blaženosti; blagor njemu, kdor je vporabil ta trenotek! In pred teboj, moja gospa, je bila ta veža na stežaj odprta; izdajalska usoda, ki je vrgla Srbijo v sužnost, te je odtrgala od tega praga in za blaženost ljubezni ti je dala prazen bližč kakor malenkostno nagrado."

Gospa ni odgovorila na te z gorečnostjo izgovorjene besede. Povesila je oči. In ker je njen konj počasnih korakov stopal naprej, je trgala, vtopljena v misli, rožo, dobljeno v dar.

„Dar suroveža nima velike cene v njenih očeh," je vriskal otroški Manuel v duši.

„Ti menda nisi nikdar poznal ljubezni, vojvoda!" je dejala slednjič Mileva, ne da bi pozdignila oči, polušepetaje, tako, da so se njene besede komaj dotaknile sluha vojvode, „in vendar —" umolknila je, kajti še sedaj je spomin na minole dobe, ko se je njeno srce razvilo v ljubezni, razjedal njeno notranjost. (Pride še.)

kar uživamo mi, in kar uživajo drugi, je postala še veča. Da opozorimo le na en sam že znani izgled. V včerajšnjem članku pod naslovom „Nemške drž. ljudske in meščanske šole v Trstu“ je avktor s suhimi številkami in neoporečnimi statističnimi podatki dokazal, kako naučna uprava na polju šolstva favorizuje nemško kolonijo v Trstu — ne meneč se za ustavo in ne meneč se za avstrijske osnovne zakone. Nemški koloniji vse, avtohtonnemu slovenskemu prebivalstvu do nedavno nič, a sedaj — blizu nič. Kaj tacega ne bi bilo možno v nobeni drugi državi. Ko je pa bil škandal prekričeč in ni mogla naučna uprava drugače, nego da je dovolila tudi Slovencem malenkost s podržavljenjem petorice učiteljev na naših družbinih zavodih — kaj se je zgodilo? *Hitro je podržavila istotoliko učiteljev na nemški, privatni, in ob množini nemških šol povsem nepotrebni protestantovski šoli!*

Oddaljili smo se nekoliko od predmeta, o katerem govorimo v uvodu. Ali potrebno je bilo v konstatacijo, da nikdo drugi nima manje povoda, nego mi, da bi se zavzemali za kakega avstrijskega naučnega ministra. Potrebno je bilo to, da ne bo krivega umevanja, če danes nastopamo proti grožnji ‚Indipendenteja‘, naperjeni proti naučni upravi. Očitanje neopravičenega in protizakonitega povspeševanja nemškega šolstva na tržaškem ozemlju — kakor razvidno iz gornjega — je povsem opravičeno. Ali ni opravičeno iz ust „Indipendenta“, ker so naši Italijani *se svojo lastno krivičnostjo in nasilnostjo zapravili pravico do izrekanja takih obtožeb.*

Varovanje narodne posesti in sosebno materinega jezika, — svetinje, ki je glavni in najkarakterističneji sestaven del narodne posesti: to je vzvišena misel, princip vseh principov, velika naloga, ki se jej ne odteza noben kulturen, samega sebe spoštujoč narod!

Ali, čim naši Italijani napovedujejo boj za ta veliki princip, ga le profanujejo. Pred vsem se ravno borba za svetinje, za vzvišene cilje, ne sme naslanjati na — laž. In laž je — nič druzega, nego laž — ako „Indipente“, — govoreč o nemškem šolstvu v Trstu — jadikuje, kakor da se le Italijanom godi krivica. Ali treba poleg toliko volitev in rezultatov ljudskega štetja, še kakega dokaza, da vsaka krivica v Trstu Nemcem v prilog pomenja udarec tudi za slovensko prebivalstvo?! Kolikor pa se mi spominjamo, se „Indipendente“ ni še nikdar oglasil proti nikaki krivici — pa če je bila tudi Nemcem stokrat v prilog — ako je le bila naperjena proti slovenskemu prebivalstvu. Ali ne umeje laško glasilo, da daja — čim je Trst laško in slovensko mesto — *s tem vladi naravnost avtorizacijo za favoriziranje nemštva tudi italijanskemu prebivalstvu na škodo?!* Potem pa se nam le gabi grdo hinavstvo, ako se postavlja v pozo branitelja za pravico oni, *ki to pravico sam gazi!* — Kdor sam snuje italijanske šole na slovenskih tleh, kdor se svojim šolstvom sam organizuje najostudnejo krajo tujerodnih duš, ta se nam vidi le grd hinavec, farizejec, ki mu ni sveto nobeno pravo in nobeno načelo, ko hoče zvati pred forum civiliziranega sveta koga druzega, nego dela on — tožitelj! Predno hočejo naši gospodje Italijani druge tožiti pred forumom Evrope, *naj očistijo same sebe!* Medice cura te ipsum!

Mednarodni zbor v Solnogradu bi bil res lepa prilika za obtožbo avstrijske naučne uprave radi rušenja narodne posesti nenemških narodov. Ali ob enem bi bila to tudi prilika *za stigmatizacijo naših Italijanov pred civiliziranim svetom kako oni v zasmeh vsem zakonom morale in humanitete — torej človeške civilizacije — razdevajo narodno posest drugorodnih sosedov, grabeč jim glavni sestavni del te posesti — materini jezik!*

Ne bi bil torej pritisnen ob zid samo avstrijski naučni minister, ampak družbo bi mu delali v tem žalostnem in nečastnem položaju tudi — naši Italijani.

Ne proti, ampak za Prago!

„Slovenec“ se je nedavno temu skoro z neko srditostjo izrekel proti Pragi. Povod temu mu je bilo domnevanje, da je glede slovenskih docentur na vseučilišču v Pragi že sklenjen kak dogovor med vlado, pražkim vseučiliščem in — slovenskimi liberalci. Takov dogovor bi pomenjal za „Slovenca“ — intrigiranje proti vseslovenski ljudski stranki, *kakor jedini zastopnici ogromne večine slovenskega naroda,* ki da jej gre tudi ob vseučiliščnem vprašanju odločilna beseda. In to sicer poprej, nego pa senatu pražke univerze in slovenskim liberalnim akademikom. *Katoliška večina* slovenskega naroda da je **proti Pragi** in nikakor ne sme priti do tega, da bi se tam *na skrivnem* vzgajali svobodomisleci za našo bodočo visoko šolo!

„Slovenec“ zaključuje z grožnjo na adreso vlade: „Ako bo hotela vlada tako postopati, jej zasviramo pozneje lepo pesem!“

K tej enuncijaciji strankarske nestrpnosti je pripomnila krščansko-socijalna „Reichspost“ škodoželjno, da so med *Prago in Ljubljano, med dr. Šusteršičem in dr.om Kramářem niti temeljito pretrgane!*

Praška „Union“ pa reagira: S tem vprašanjem nimata nič opraviti ne dr. Kramář, ne dr. Šusteršič, in politiki sploh ne! O dopuščanju docentov na češki univerzi odloča le akademični senat in nobeni politični stranki ni priznan nikak veto. Če bi Slovenci želeli, da se njihovo visokošolsko vprašanje reši s pomočjo češkega vseučilišča, jim gotovo pridejo s češke strani dobrohotno na roko. Naj se Slovenci izrečejo za ali proti ustanovitvi docentur v Pragi, njihov sklep bo vsakako respektiran.

Enuncijacija v praškem listu je korektna, ali iz nje tenorja je čuti, da „Slovenčev“ nastop ne smatra naperjenim le proti slovenskim liberalcem, ampak da ga občuti kakor žaljiv afront proti češki univerzi, proti Pragi, proti — češki kulturi.

Že iz političnega obzira moramo globoko obžalovati ta „Slovenčev“ nastop. To našo trditev podpira tudi veselje v nemškosrditi „Reichspost“. Mali smo, šibki smo, brez zaveznikov smo in politično in narodno bi bili mi Jugoslovani popolnoma zapuščeni, da ni — Čehov! Ni-li torej vspričo tega dejstva skrajna — da ne rečemo hujega — politična lahkomišljenost in buršikoznost, ako glasilo ogromne večine slovenskega naroda — kakor se „Slovenec“ sam ponaša — tako briskira češko javnost v slučaju, ko bi nam mogli Čehi le koristiti v prevažnem kulturnem vprašanju?! Ali res visi prokletstvo nad vso slovensko politiko, da se tudi ob najvišjih vprašanjih ne more dvigniti iz nižav — strankarskega sovraštva?!

„Slovenec“ je menda sam občutil odijoznost tega svojega nastopa. Zato se skuša opravičevati, češ, da ne dopušča, da bi se v Pragi *na skrivnem* vzgajali svobodomisleci. „Na skrivnem“? Kako to? Ali je čitateljem „Slovenčevim“ res že vsaka prazna fraza — argument?! Kakor z vsake, odhajajo tudi s češke univerze akademiki najrazličnejših političnih struj. Če se pa „Slovenec“ boji za svoje akademike, da bi tam mogli izgubiti svoje blaženo „svetovno naziranje“, potem moremo priti do sklepa, da to njihovo naziranje ne sloni na posebno trdnih podstavah in da niso posebni — značaji! Drugi pa, ki ne pripadajo k „Slovenčevi“ struji, se bodo tudi na vsaki drugi univerzi mogli vzgajati v „svobodomislece“. In to še precej dolgo, kajti tu nam mora pripoznati tudi „Slovenec“, da je — in to ravno v prvi vrsti vsled razsula v sedanji slovenski politiki — slovenska visoka šola muzika precej daljne bodočnosti.

Na naglašanje „Slovenčevo“, da je on glasilo ogromne večine slovenskega naroda, bi pripomnili mi, da ogromna večina slovenskih akademikov, ne pripada k njegovi politični struji. A docenture na visokih šolah so namenjene — visokošolcem!

Kar se tiče kulturnega naziranja, je torej pač blizu vse jedno, ali se naši akademiki šolajo ali v Pragi, ali na Dunaju, ali v Gradcu. Ostalo bi potem še eno domnevanje: da se namreč „Slovenec“ boji, da bi se naši akademiki vzgajali v Pragi v **Slovane** — po češkem vzoru!!

Ravno zato pa kličemo mi v interesu slovenske narodne stvari našincem: *le v Prago — čim več, tem bolje,* da si tam ob visokih čeških izgledih razširijo slovansko obzorje in si privzgoje češke značajnosti, češke odločnosti, a posebno še češke **žilavosti, delavnosti in resnosti!**

Če drugi kličejo proti Pragi, pa kličemo mi: **v Prago!!**

Dr. Kramař o razmerju Čehov napram vladi.

Dr. Kramař objavlja v „Narodnih Listih“ članek, v katerem pravi da bi bili Čehi pripravljeni stopiti v vladno večino, ako se jim zagotovi, da bodo enakopravni in enakovredni ne le med avstrijskimi narodi, temveč tudi med člani večine.

Dr. Kramař povdarja, da so Čehi pripravljeni se pogajati z Nemci, a o vseh prepornih točkih in ne samo o enih vprašanjih, ki so Nemcem po volji. Pred vsem treba govoriti o uredbi manjšine. Nočejo za svoje glasove nikake odškodnine, a če se jim noče, kar zahtevajo, dati prostovoljno, si morajo to pač priboriti v parlamentarnem boju.

Približujejo se resni časi. Ne bo težko postaviti proti Čehom navadno, a zelo težko dvetretjinsko večino.

Gre se zato, da se sistira sistem, ki ne bo izključeval nobenega naroda države od sodelovanja pri upravi in zato stoji baron Gautsch pred težko nalogo. Pri volilni reformi je pokazal, da se ne boji pred rešitvijo velikih socijalnih vprašanj. Morda pokaže tudi sedaj, da se ne zadovoljuje s tem, da sestavi navadno dvetretjinsko večino, temuč da si je nadel nalogo, pritegniti vse avstrijske narode za soodgovornost za velike državne in občne interese. A od Čehov naj se ne zahteva, da bi več žrtvovali kakor drugi. Do samozatajevanja ne pojdemo.

Čehi in politika barona Gautscha.

Odličen član gosposke zbornice se je izrazil o političnem položaju sledeče: Vesti o bližnji predstoječi rekonstrukciji Gautschevega kabineta utegnejo biti prezgodnje. Kaj naj bi hotel ministerski predsednik doseči z novim kabinetom pred sklicanjem poslanske zbornice in torej predno se stabilizirajo razmere v parlamentu. To, da hoče baron Gautsch pri novi ureditvi s[illegible] na Dunaju češke poslance, ali največji [illegible] imeti na svoji strani, ni nikaka tajno[illegible] poslanci pač nimajo nikake volje, da bi vstopili v novo vladno kombinacijo, dokler ne dobe zagotovila, da Nemci v parlamentu ali izven parlamenta ne razbijejo iste v kratkem, kakor se je to zgodilo pod baronom Beckom. Čehi hočejo torej najprvo sporazum z Nemci in s tem za delo zmožen deželni zbor češki. Gautsch bo morai torej vsekako svoje dispozicije spremeniti v tem smislu, da poskusi predvsem, če je sporazum v Pragi možen? In šele potem da si zagotovi slovanske glasove. Ali gre pri tem za takozvani mali ali veliki sporazum, je vseeno. Na vsak način mora priti do takega sporazuma, da bo možno neko gotovo skupno delo čeških in nemških zaupnikov v kabinetu ter čeških in nemških strank v partamentu. Manjšinsko vprašanje je jedro sporazuma in brez zakonite uredbe tega vprašanja je sporazum nemožen. Baron Gautsch utegne priti v Prago; tam se odloči, če sestavi novo vlado in kaka bo ta nova vlada!

Dnevne vesti.

Češki cesarski namestnik v Išlu. Iz Prage poročajo, da pride te dni knez Thun v Išl in da ostane tam osem dni. Neki dunajski list pravi, da je ta obisk v zvezi s češko-nemškimi spravnimi konferencami.

„Slav. Tagblatt“ na Dunaju je prenehal izhajati. V nedeljo je izšla zadnja številka.

Carikov naslednik Sasonova? — Iz Petrograda poročajo: Zagotovlja se, da bo ruski poslanik v Carigrad Carikov imenovan ministrom za unanje stvari z ozirom na to, ker ne utegne Sasonov še tako kmalu okrevati.

Bankerotno mesto. Iz Petrograda javljajo: Mesto Kijev je ustavilo svoja plačila. Mestni podjetniki so ustavili vsa dela, ker od mesta že tri mesece niso dobili izplačanih zapadlih obrokov. Tudi gradnja vojašnic in vseh mestnih del je moralo biti ustavljeno. Mestna uprava je že izdala kredit v znesku pol milijona rubljev, ne da bi poskrbela za druge denarne vire. Ustavljenje plačil od strani mesta utegne imeti za posledico številne falimente trgovskih tvrdk. Dolgovi znašajo skoro pol miljarde rubljev. Uradniki so ostali brez plač in trpe pomanjkanje. Zopetni sprejem plačil je v doglednem času nemožen. Vlada je iz Petrograda poslala revizijsko komisijo.

Domače vesti.

O „tujincih“ v Istri. Nekdo nam piše: Z zadoščenjem in ganotjem sem čital v Vaših izbornih člankih „Dijaški mladini v Istri“ one reminiscence iz zgodovine istrskih bojev, ki se tičejo tistega uzornega moža, neustrašenega bojevnika za slovansko stvar v Istri, junaka v pravem pomenu besede župnika Velikanje. Čisteje zgodovinske resnice ne bi bili mogli napisati in vrednejšemu ne bi bili mogli izreči priznanja. Vi ste označili g. Velikanjo kakor učitelja, vzgojitelja, ki je iz nevedne podivjane množice vzgojil dobre ljudij, pridne gospodarje in značajne sinove svojega naroda. Jaz bi Vas pa prosil, da zabeležite, da delovanje tega tujinca se ni omejalo le vzgojevalno delo med lastnimi občani, marveč je mož požrtvovalno podpiral vsako stremljenje v povspeševanje. Gospod Šepič, nadučitelj v Buzetu in gosp. Bačić v Pazinu bi n. pr. mogla povedati, kdo je bil začetnik ustanovitve „Narodne Prosvjete“ kakor društva in kdo je bil začetnik ustanovitve istoimennega lista — pa se bo videlo, kaj so bili takonazivani „tujinci“ vsikdar za našo Istro!!

Nemci v Škednju. Prejeli smo: Te dni sem se mudil v Škednju. Vstavil sem se tam pred cerkvijo v neki mali gostilni. Na slovenski poziv sem čul, kako je lastnik gostom odgovarjal nemški, a natakarja je klical v laščini!

Ta mož ne more biti domačin, ker bi domačin ne mogel žaliti slovenskih gostov z nemščino in laščino, med tem, ko gosti govore slovenski.

Toliko na znanje onim, ki bi šli na izlet v Škedenj.

(Ker je v Škednju polno narodnih gostilen, se Slovenci prav lahko izogibljejo Nemcev in Lahov! Ured.).

Osnujmo zadrugo za mala stanovanja! Med najboljše zakone ki jih je sklenila doslej prva ljudska zbornica smemo pač prištevati zakon o osnutju fonda za gradnjo malih stanovanj. Glasom omenjenega zakona se osnuje fond, kateremu nakaže država 25 milijonov kron in sicer leta 1911 600.000 K, 1912 900.000 K in potem vsako leto večji znesek, da bo po desetih letih, to je l. 1921 ta fond imel na razpolago 25 milijonov kron, katere bo posojal stavbinskim zadrugam proti nizkim obrestim. Poleg tega bo ta fond smel prevzeti garancijo za vknjižbe na drugo posest do skupnega zneska 200 mil. kron. Navsezadnje je 200 milijonov kron za vso državo le malo, vendar pa se da s tem mnogo pomagati.

Mi smatramo za svojo dolžnost, da opozorimo našo javnost na ugodnosti, ki jih nudi ta zakon. Ne zanemarimo prilike ki se nam ponuja in osnujemo zadrugo za gradnjo malih stanovanj! Kolikor nam znano, se je o tem že nekaj govorilo v naših krogih v Trstu, a dalje nego do besed dosedaj še ni prišlo. Mislimo pa, da je skrajni čas, da preidemo od besed do dejanj. Vse to se more izvršiti brez velikega bobnanja. Sestavil naj bi se odbor ad hoc, ki naj sestavi pravila, za katera je izdalo ministerstvo dober uzornik in naj se zadrugo registrira. Ko bo zadruga gotova, se že najdejo tudi interesenti, ki se prijavijo kakor člani.

Bilo bi naravnost greh, ako bi se ne okoristili z dobrotami, ki nam jih nudi omenjeni zakon.

Pogoji so tu, razmere za razvoj ugodne, prednost zelo hvaležna tako, da je skoraj izključeno, da bi podjetje ponesrečilo. Na delo torej!

Stalna umetniška razstava v Trstu. V kratkem se položi nov kulturni temeljni kamen za bodočo prosvetno stavbo tržaškega Slovenstva. V Trstu se namreč ustanovi stalna umetniška razstava slik in kiparskih del.

Delalo se je na tem dolgo časa tiho — toda sigurno, brez pompa in obetanj — toda programatično in premišljeno.

In tako je danes stvar gotova.

S 24. avgustom so že najeti zelo pripravni prostori v središču Trsta in upati je, da se kakih 14 dni pozneje razstava že odpre.

Svojo udeležbo je priglasilo že veliko slovenskih umetnikov- slikarjev, kakor tudi kiparjev.

Poleg tega so obljubili tudi že nekateri neslovenski umetniki, da bodo za posamezne sezone pošiljali svoje umotvore na tržaško stalno razstavo.

S tem je tržaškemu slovanskemu občinstvu dana prilika, da si bo moglo doma in brez posebnih troškov ogledati velikanski napredek slovenske in slovanske umetnosti, katero lahko imenujemo naš kulturni ponos. — V tem novem kulturnem podjetju dobimo končno tržaški Slovani to, kar imajo Ljubljančanje že davno v Jakopičevem paviljonu, kar se pa tiče tržaških Italijanov, smo trdno prepričani, da bo naša stalna razstava daleč nadkriljevala „Permanente“. — Na čelu podjetju stoji mlad in energičen mož, katerega vstrajnost nam zagotovlja najlepših vspehov dočim so nam njegova umetniška dela in njegov visoki talent porok, da bo razstava stala vedno na višini moderne umetnosti.

Slikarska in kiparska šola v Trstu. Kakor omenjamo že na drugem mestu, se s prihodnjim mesecem otvori v Trstu stalna umetniška razstava. — Pri tem so pa šli inicijatorji razstave še dalje, namreč: sklenilo se je ustanoviti v Trstu slikarsko in kiparsko šolo.

Poleg slovenske dramatiške, glasbene in pevske šole, dobi Trst tudi slikarsko-kiparsko šolo. — Da je to dejstvo za naše kulturno življenje velikanskega pomena, tega ne treba še posebej povdarjati.

Šolo bosta vodila dva zelo nadarjena umetnika, katerih jeden bo poučeval slikarstvo, drugi pa kiparstvo.

V kolikor se nam je dosedaj sporočalo, se bo učilo v slikarski šoli:

Studij v atelieru (figuralni-pokrajinski) in v prirodi.

Kiparska šola se bo pa bavila z figuralnimi akt-studijami, portreti, draperijami, kompozicijami in z živalskimi sujeti.

Šola je namenjena predvsem odraščenim osebam; poučevalo se bo največ zvečer, sicer pa tudi ob drugih urah kakor bo najbolj konveniralo z ozirom na priglašene učence. Honorar bo zmeren, če se jih pa priglasi večja grupa, pa še toliko cenejši.

Podrobni program kakor tudi natančni pogoji se razglase še pozneje potom časopisja.

Šola se prične koncem meseca septembra, ali pa najpozneje s prvim oktobrom in bo trajala čez celo zimo, do druge polovice pomladi.

Upamo da umetniški atelier privabi kar največ prijateljev umetnosti, posebno pa one, ki čutijo v sebi željo spopolniti se sami ali v slikarstvu, ali modeliranju, ali se pa sploh posvetiti študiju upodabljajoče umetnosti.

Zato želimo tudi slikarsko-kiparski šoli kar največ uspehov!

Slavnost 10-letnice in razvitja zastave Št. Jakobske Čitalnice se bo vršila dne 10. septembra t. l.

Vreme. Že skoraj mesec dan je trajala neznosna vročina, ki je provzročila veliko šušo. Izdatnega dežja ni bilo že od meseca junija. Zadnje dni so se sicer večkrat zbirali oblaki in začelo je že rositi, toda vetrovi so zopet razpršili oblake.

Včeraj zjutraj po polnoči pa se je nebo pooblačilo od vseh strani in po 1 uri je med gromom in bliskom začel padati izdaten dež, ki je trajal do 4. ure zjutraj. Dež je precej ohladil ozračje in očistil prah, koristil je tudi poljskim pridelkom v kolikor jih ni suša popolnoma uničila, izlasti pa grozdju.

POZOR!! Vsi zavedni Slovenci in Slovenke kupujejo samo pri narodni tvrdki Križmančič & Breščak, Trst, ulica Nuova 37.

Seveda da bi zemljo dobro namočilo, bi bilo treba, da bi deževalo zaporedoma vsaj 24 ur. Včeraj smo imeli zopet lep poletni dan.

O tržaških Slovencih konstatuje g. F. Dolčič v „Agramer Tagblattu“, da lepo napredujejo in da morejo z najboljšimi nadami gledati v bodočnost. Na to piše: „Vse zaledje Trsta pripada nam in le smešno je, ako se hoče postavljati umetne jezove proti našemu naravnemu dotoku. In so tudi — hvala Bogu — minoli tisti časi, ko je bilo stalno naseljenje Slovenca v Trstu istopomenno z izgubo svoje narodnosti, ko je že prva generacija zatajevala svoje pokoljenje ter prihajala z razvitimi zastavami v sovražni tabor. Rezultati zadnjih državnozborskih volitev onemogočijo tudi vladi, da bi še nadalje prezirala našo ekzistenco. deset tisoč volilcev ima vendar pravico zahtevati vsaj ljudske šole. Seveda, tiste ljubezni, ki so jo deležni tržaški Nemci v dunajskih vladnih krogih, mi ne bomo občutili nikdar, če tudi bi se nam moglo vse prej očitati, nego pa nelojalnost ali „nezanesljivost“. Mi, ki smo na zadnjih volitvah poslali na volišče 10.000 volilcev, prosjačimo že 25 let brezvspešno za šole, mi nismo dosegli do sedaj ni ene slovenske mestne ali državne ljudske šole. Onih 26 slovenskih ljudsko-šolskih razredov v Trstu vzdržuje iz narodnih sredstev slovenska šolska družba: „Družba sv. Cirila in Metoda“. Nemci so na zadnjih državnozborskih volitvah nabrali celih 616 glasov, imajo pa v Trstu c. kr. državno gimnazijo, eno c. kr. državno realko, eno c. kr. meščansko šolo in veliko število ljudsko-šolskih razredov. Tudi to je avstrijsko — bi se moglo reči.

Seznami najemnikov. Na mnogostranska vprašanja naznanja policijsko ravnateljstvo, da je tudi letos sestaviti seznam najemnikov (ruoli di popolazione) po stanju 1. oktobra in ne po onem 24. avgusta. Zato se še le določi rok za predložilev istih. S tem ne preneha dolžnost hišnih lastnikov in hišnih upraviteljev, da imajo tekom 24 ur naznaniti vsako spremembo glede stanja najemnikov; ravnotako treba naznaniti potom naznanilnice v enem izvodu vse spremembe pozodom preselitvenega roka 24. avgusta. Naznanilnice je dobiti pri policijskem ravnateljstvu, pri komisarijatih in inšpektoratih.

Ameriške trte. C. kr. namestništvo je izdalo sledeči razglas:

Naročbe ameriških trt iz državnih trtnih nasadov Primorja za dobo sajenja 1911-12.

Iz državne trtne zaloge na Primorkem so na spomlad 1912 proti plačilu odda nastopna množina ameriških trt pod temi-le pogoji in sicer:

1. 15.000 cepljenih raznih evropskih vrst, cepljenih na velikolistno Riparjo in Rupestris montikolo.
2. 280.000 korenjakov (bilf) velikolistne Riparje in Rupestris montikole.
3. 800.000 kolči (reznic) velikolistne Riparje in Rupestris montikole.

Cene trt za 1000 komadov so te-le:

a) ameriške cepljenke stanejo 140 K;
b) ameriški korenjaki (bilfe) za revnejše vinogradnike 10 K, za premožnejše 30 K;
c) ameriške kolči za revnejše vinogradnike 5 K, za premožneje 16 K.

Potrebo revnejših vinogradnikov, koji naročijo trte po znižani ceni, mora županstvo vestno in resnično potrditi.

Cepljenke oddajale se bodo posameznikom le v manjših množinah, glavno v svrho razširjenja boljših trtnih vrst.

Ako stranka naroči več nego 500 komadov korenjakov (bilf) ali več nego 2000 komadov kolči, si namestništvo pridržuje pravico, zaprošeno množino trt primerno številu naročb znižati.

Trte je naročiti najkasneje do 30. septembra t. l. potom občine pri kateri se v to svrho nahajajo posebne tiskovine. Pozneja naročila se ne bodo vpoštevala. Vsak naročnik trt naj v dotičnem naročilnem izkazu v razpredelu za pripombe pristavi lastnoročni podpis. Županstvo mora izpolnjene naročilne pole takoj poslati pristojnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu, c. kr. namestniški svetnik v Trstu, magistrat v Rovinju in v Gorici, da jih predloži c. kr. namestništvu.

Trte oddajale se bodo samo primorskim vinogradnikom. Trgovci s trtami so izključeni od dobave prej označenih trt.

Cene se razumevajo od nasada v Tržiču (Monfalcone). Dotični znesek je položiti pri prejemu trt oziroma, ako se te dopošljejo po železnici, pošti ali parniku, se isti povzame z embalažnimi in dovoznimi stroški vred, ki se zaračunajo po lastni ceni.

Vsak naročnik navedi natančno: 1. razločno pisano ime, bivališče in poklic; 3. davčno občino, v kateri se nahaja vinograd, ki ga je obnoviti; 3. zaželjeno vrsto in množino trt; 4. železniško in poštno postajo, kamor naj se pošljejo trte.

Ako bi bila zahtevana vrsta že pošla, ali če bi je ne bilo več v zadostni količini, nadomesti se ista z drugo.

Trte je takoj po sprejemu pregledati: morebitne pritožbe je nemudoma prijaviti tukajšnjemu c. kr. nadzorniku za vinogradništvo. Na pozneje prispele pritožbe se ne bodo oziralo.

Slednjič se opaža, da se ameriške trte načeloma ne bodo oddajale brezplačno. — Izvzeti so samo slučaji, v katerih se manjši vinogradniki zavežejo, da narede ameriške matičnjake v svrho pridelovanja podlog.

Prošnje za brezplačno prepustitev ameriških korenjakov v omenjeno svrho je vložiti do zgoraj navedenega roka naravnost pri c. k. namestništvu.

Tržaška mala kronika.

Kolera. Do včeraj zvečer ni bil zopet v Trstu konstatiran noben nov slučaj kolere. Včeraj je bil torej četrti dan, odkar se ni vgotovilo nobenega novega slučaja kolere. Ako se tudi v naslednjih dneh ne konstatira bakteriologično, da se ni do sinoči pripetil v Trstu kak slučaj kolere, potem je Trst na podlagi pariške konvencije smatrati neokuženim mestom.

Od slučaja Chicchio (dne 9. julija) do včeraj je bilo vsega skupaj vgotovljenih 38 slučajev kolere; umrlo je na koleri v Magdalenski bolnišnici 10 oseb, doma 3. — Iz Magdalenske bolnišnice je bilo kakor popolnoma ozdravljenih odpuščeno 7 ljudi.

Komičen sumljiv slučaj se je pripetil glede nekega Ernesta Albrechta, ki je delal pri vodovodu v Katinari. Isti je zbolel na gastro-enteriti, a ker ga je mimoidoči zdravnik hotel odpeljati v Trst, se je mož zbal in je zbežal v gozd. — Orožniki so ga pozneje našli, preiskava njegovih dejektov pa je imela popolnoma negativen rezultat.

Tudi v Bertokih pri Kopru ni bil včeraj konstatiran noben nov slučaj kolere. Sumljivo je pa zbolela hčerka neke Marije Bertok, ki prihaja vsak dan v Trst prodajat kmečke pridelke. Sanitetna komisija, ki pregleduje koperske parnike, pa je ni mogla včeraj najti. Pač pa sta ostala na parniku dva koša paradižnikov, katerih lastnik se ni hotel zglasiti. Sodi se, da sta last omenjene Bertokove, ki jo je, zagledavši komisijo, popihnila.

Vsekako pa ni prišla včeraj prodajat na trg. Mestna sanitetna oblast postopa sploh z največjo strogostjo glede pridelkov, ki se uvažajo v Trst s Koperščine.

Predvčerajšnjem je zopet odšel na Dunaj sanitetni referent ministerstva za notranje stvari, višji sanitetni svetnik dr. Haberle. Pregledal je Magdalensko bolnišnico, vilo Sartorio, pomorski lazaret in začasni lazaret pri Bertokih. Izrazil se je zelo povoljno o vsem, kar so ukrenile tukajšnje oblasti glede kolere.

Včeraj sta se podala v Bertoke bakteriologa, sanitetni nadzornik dr. Markl in sanitetni asistent dr. Hammerschmidt, da preiščeta dejekte vseh 400 prebivalcev v Bertokih.

V namestniški palači se je vršilo včeraj popoludne posvetovanje glede potrebnih ukrenitev, da se onemogoči nadaljno razširjanje kolere.

Železniško ministerstvo je pozvalo, kakor smo že poročali, ravnateljstvu državnih in zasebnih železnic, da skrbijo za največjo snago v postajnih restavracijah. Posebno imajo železniški zdravniki pregledovati jedi, ki se tu razpečavajo.

Kakor doznajemo, je sinoči umrl v Magdalenski bolnišnici oni bančni sluga Pellizzari, ki je pred 8 dnevi obolel za kolero. V bolnišnici mu je v začetku krenilo na bolje, ali nastala je komplikacija, ki je povzročila smrt vsled zastrupljenja krvi.

Tekom včerajšnjega dne sta bila sprejeta v Magdalensko bolnišnico dva bolnika, ki sta po unanjih znakih sumljiva. A še le bakterijologična preiskava ugotovi, gre-li res za pravo kolero.

* * *

Slučaj kolere, prvi letos, se je pripetil na Dunaju. Sanitetni oddelek ministrstva za notranje stvari je izdal tozadevno sledeči komuniké: Dne 16. avgusta je bila pri delavki Alojziji Schwent, Dunaj, X., Leibnitzgasse, konstatirana azijatska kolera. Alojzija Schwent, ki je delala v neki tovarni za stekleniške kapsule in je večkrat trpela radi zastrupljenja krvi, je dne 12. t. m. zbolela in je bila radi pojavov želodčnega katarja vsprejeta v Fran Josipovo bolnišnico. Ker ni bilo klinično nikakega suma radi kolere, marveč je stanje bolezni kazalo na zopetno zastrupljenje krvi, so jo sprejeli najprej v oddelek za notranje bolezni in še le 15. t. m. je bila izolirana. Na podlagi bakteriologičnega izida je bilo takoj sklenjeno potrebno za uničenje vibrijonov in za omejitev bolezni. Ni še dognano, kako in kje se je mogla omenjena Schwent okužiti.

Jajca so šla . . . G. Ignacij Luft, trgovec z jajci na Acquedottu je svojemu vslužbencu Humbertu Varič, staremu 23 let, naložil, naj ponese košarico s 100 jajci neki Bertoji v ul. Sv. Mihaela. Varič je sicer izročil jajca ali izginil je s skupičkom in ga ni bilo več nazaj.

Pretep med premogarji. Premogar Anton Bugelj, star 38 let, je bil aretiran na nabrežju Grumula, ker je z debelo steklenico nabil po glavi svojega tovariša Ivana Kvekića.

Svedrovci z dolgim nosom. V noči od 12. na 13. t. m. (policija je dosedaj o tem molčala) so še vedno neznani zlikovci s pomočjo ponarejenih ključev vdrli v tovarno mila tvrdke C. L. Chiozza & sin v ul. Fabio Severo št. 80 P. Poprej so morali

Na obroke! **JAKOB DUBINSKY** Na obroke!
TRST — ulica dell' Olmo štev. 1, II. nadstropje — Trst
Velika izbera izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga
ter moške in ženske suknje. 107
UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

Trgovina pohištva Peter Jeraj
v Trstu, ulica Vincenzo Bellini št. 13
se je preselila 24. julija t. l.
v ul. San Giovanni 5
vogal ulice Nuova. (Hiša Morpurgo).

Odlikov. tovarna sodovke in šampanjsko šumečih pokalic
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Rimu l. 1910.
Viljem Hribar
na Občinah 191
naznanja cenj. odjemalcem da ima glavno zalogo za bodočo sezono cevi (cilindrov) ogljenčeve kisline za pivo.
Priporoča se tudi za odjem pokalic in sodovke.
Za točno postrežbo se jamči.

Giuseppe Cozzi & Comp.
Delavnica s skladiščem mramorja
Trst, via Farneto 12 (vogal via Gelsi)
Izvršuje vsako delo po naročilu za cene, ki ubijajo vsako konkurenco

Bogomil Pino
= = urar in zlatar = =

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13
nasproti cerkve sv. Antona novega
Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi ubanov, prstanov z dijamanti in brez dijamantov, ženske verižice, zlate in srebrne za moške, *vse po konkurenčnih cenah.*

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov
Izdiranje zobov brez vsake bolečine
Dr. J. Čermák : zobozdravnik : | **V. Tuscher** koncesij. zobni tehnik
... TRST ...
ulica della Caserma št. 13, II, n.

Ker se v nekaterih javnih lokalih razpečuje navadno črno pivo z prostim označenjem „pivo dvojnega kvasa“, zato se cenj. občinstvo opozarja, **da je pristno edino tisto pivo dvojnega kvasa, katero nosi varstveno znamko**
ST. STEFAN

Krojačnica za civiliste in vojake
Franjo Polanec
v Trstu, via S. Giacomo (Corso) 6, II. n
Priporoča se slavnem občinstvu in vojaštvu za vsakovrstna dela. Blago prve vrste, delo solidno, cene zmerne.

Hans Scheidler
zobotehnik
bivši: prvi zobotehnik Dr. Ferdinanda Tanzer
Sprejema od 9—1 in od 3—6. 575
Trst, Piazza C. Goldoni št. 5, II.

POZOR!! 50.000 parov čevljev!
4 pari čevljev za samo 7 K 50 st.
Radi plačilne zaostalosti več velikih tvornosti mi je bilo ponudeno, naj prodam veliko zalogo čevljev globoko pod proizvajalno ceno. Zato prodam vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, usnje rujavo ali črno galonirano, s predniki in močno moćnimi podplati, zelo elegantna, najnovejša fasona. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo samo 7 K 50.
Pošiljatev po povzetju
H. SPINGARN, eksport čevljev
Krakovo št. 240
Sme se zamenjati in se vrne denar.

A. Tosoratti
Via Malcanton št. 4
Prodaja po cenah brez konkurence.
Zaloga posteljnega perila, izdelanega. Volnene odeje iz bombaževine, zarobljene v lastni tovarni, peresa iz Chile, Lawntennis iz bombaža, fuštanji barvani, perkali, zefir za srajce in obleke. Volneno blago za ženske obleke, maje iz volne, bombaže barvane za odrasle in otroke Izbor drobnarij, žime za žimnice, zavese itd.

Vekoslav Švagel - v Trstu, ulica Giulia št. II
priporoča slavnemu občinstvu svojo
trgovino jestvin in kolonijalnega blaga. Ta trgovina - dobro poznana od Slovencev v Trstu, v okolici in in na deželi še pod vodstvom gosp. Jakoba Bambiča - postreže enako dobro sl. občinstvu z blagom prve vrste in po zmernih cenah. — — **Zaloga otrobov, koruze in moke.**
PRODAJA NA DROBNO IN NA DEBELO.
Priporoča tudi svojo prvo in staro **trgovino jestvin** v ulici Farneto 10.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij
:: Paolo Gastwirth ::
TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)
Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerne.
Bogata izbera izbera popolnih sob od **300** do **4000** kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železno in medeno pohištvo
Bogata izbera vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

preplezati zid. V pisarnici tovarne so s svedrom prevrtali blagajno, in sicer na strani ob višini trezorja. Ali imeli so smolo, kajti po tolikem delu so našli v blagajni le . . . knjige. V blagajni se je sicer nahajal znesek K 2800, ali v doinjem delu. Tako so morali tatovi zopet oditi poparjeni.

Tat na drobno. Aretiran je bil neki Anton Š., star 31 let iz Sežane, ker je neki Frančeški Pipan na Acquedottu vkradel mattaco in srajco v skupni vrednosti 60 K.

Koledar in vreme. — Danes: Liberat muč. — Jutri: Helena, cesarica.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoludne + 27° Cels. — Vreme včeraj: lepo — Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno, lokalne padavine, temperatura malo spremenjena, živahni lokalni vetrovi.

Loterijske številke, izžrebane dne 16. avgusta 1911:

Praga	16	56	81	3	6
Lvov	18	59	46	78	27

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Trst“. Naznanja se p. n. pevcem, da odpade nocojšnja pevska vaja vsled odsotnosti pevodje. Prihodnja vaja bo v torek. Pridite vsi

Akad. fer. društvo „Balkan“. Podpisani odbor naznanja vsem tovarišem, da se vrši VI. redni občni zbor, v soboto dne 19. t. m. ob 8. uri zvečer. Člani se pozivljajo, da pridejo gotovo vsi, ki so navzoči sedaj v Trstu in okolici, ker bi se drugače občni zbor zopet ne mogel vršiti radi nesklepčnosti. Knjiga za predloge in interpelacije je članom na razpolago v „Sl. Čitalnici“. Gostje dobrodošli. Odbor.

Gospodarstvo.

Srbske finance. Finančni minister Stojan Protić je, kakor se poroča iz Belgrada, izdal naredbo, na podlagi katere se ima v bodoče vsak mesec objavljati v uradnem listu stanje državnih financ. V prvih šestih mesecih se je od proračunjenih 59,709.551 dinarov dejanski izdalo le 53,419.385 dinarov. Dohodkov je bilo 45,159.245 dinarov proti proračunjenemu znesku 60,048.229 dinarov. Dohodkov je bilo toliko manj kakor izdatkov, ker je bilo plačanih le malo davkov, katere se plačuje večinoma šele v drugem polletju. Večje izdatke kakor dohodke se je za sedaj pokrilo iz gotovine v državnih blagajnah.

Uvoz umetnih gnojil v Italijo je znašal leta 1871 okolu 3 miljone lir; leta 1900 je narastel nad 15 miljonov lir, leta 1910 pa na skoraj 57 milijonov lir.

Vesti iz Istre.

Občinske volitve v Miljah. Pri občinskih volitvah, ki so se te dni vršile v Miljah, je bilo izvoljenih 19 pristašev „delavsko-kmetske stranke“ in 11 italijanskih liberalcev. Med izvoljenimi je tudi, kolikor smo se mi informirali, 6 slovenskih okoličanov.

Ta uspeh „delavsko-kmetske stranke“, ki je že pri prvem nastopu dosegla absolutno večino v občinskem zastopu, je grenko presenečenje za socijaliste, ki so šteli v starem občinskem zastopu 17 členov, in znači tudi poraz za italijanske liberalce, ki so do leta 1907 absolutno gospodarili v občinskem zastopu in so v istem šteli dosedaj 13 odbornikov in ki so vsled razsula socijalistične stranke računali na gotovo zmago.

Razpisani štipendiji. Začetkom I. polletja šolskega leta 1911/12 se ima podeliti tri državne kvarnersko-gimnazijske štipendije vsaki letnih 200 K. Te štipendije zamorejo uživati dijaki s Kvarnerskih otokov, ki pohajajo kako gimnazijo v Avstriji izlasti državno gimnazijo v Puli.

Kolera na javni cesti. Iz Marezig: C. kr. okrajno glavarstvo v Kopru in c. kr. namestništvo v Trstu izdajata zelo stroge odredbe v obrambo proti prenosu azijatske kolere. N. pr. je bilo razglašeno: *„V svrho da se poboljša splošno zdravstveno stanje in snažnost, naj se vse odstrani, kar bi povzročilo kuženje zraka, kar bi moglo onesnažiti tla in vodo in vse ono, kar sploh nasprotuje zdravstvenim načelom glede stanovanj, dvorišč, gnojišč, javnih ulic, cest in trgov“.*

Ker se je pojavila ta strašna epidemija tudi v koperskem sodnem okraju in v okrožju c. kr. okrajnega glavarstva v Kopru — v Lazaretu (katerega je, kakor se sliši, zdravstvena komisija že zaprla), torej v koperski občini sami, katera meji s tukajšnjo občino; je torej nevarnost prenosa pred vratmi.

Slavnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu v Kopru se pa v tej krizi zdravstvenega stanja ne zdi potrebno, da bi dalo odstraniti *z javne ceste* Koper—Vangomel *gnoj*, katerega kupi se nahajajo približno 300 metrov na dolgo, eden pri drugemu, in to pri sami železniški postaji v Kopru, tik državne ceste in pokopališča. Ta gnoj, ki ovira tudi promet, pri sedanji hudi vročini tako smrdi, da ljudem iz naše in dekanske občine, ki hodijo vsaki dan trumoma mimo, kar sapo zapira in vsaki si mora nehote zamašiti usta in nos.

Ker smo prepričani in vemo, da je tukajšnje županstvo na našo večkratno pritožbo napravilo svojo dolžnost, ter je že večkrat pisalo in tudi osebno požurilo to rešitev; vprašamo slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Kopru: *Ali veljajo zdravstvene odredbe c. kr. namestništva in okrajnega glavarstva samo za zunanje občine, ali tudi za kopersko občino?* — Ali vživa morda ta zadnja v tem obziru nekake privilegije?!

Ker je pa to stanje v popolnem nasprotju z § 4 drž. zakona z dne 10. junija 1875, št. 12, in je tudi kaznjivo po kazenskem zakonu; zahtevamo, da se to *gnojišče* odstrani enkrat za vselej, ker zabranjuje obenem s kuženjem zraka tudi vozni in osebni promet.! Več Mareziganov.

Nabiralniki ženske CM podružnice v Kozini so imeli minule tri mesece sledeče prispevke: Restavracija „Ilirija“ K 2·—; gostilna Dobrila K 2·27; gostilna Čebokin K 1·04; hotel Kozina K 1·20; hotel „Adrija“ 44 stot.; gostilna Žerjal, Krvavi potok 20 stot,; gostilna Race, Rodik K 2·40; gostilna Počkaj, Slope 34 stot.; skupaj torej K 9·89. — Gospod Egon Škerjanc, Kozina št. 2 in neimenovan gospod s postaje sta darovala naši podružnici vsak po 2 kroni. Iskrena hvala!

Sestanek absolventov kmetijske šole na Grmu. Ricmanje, dne 13. avgusta 1911: Danes popoludne ob 4. uri smo imeli tu zaupen sestanek bližnji absolventi kmetijske šole na Grmu. Sestanka se je udeležilo 7 absolventov. Razpravljalo se je o sledečem: 1.) Razgovor o glavnem zborovanju na Grmu dne 20. avgusta 1911; 2.) Pretres načrta pravil organizacije; 3.) Raznoterosti.

Pri prvi točki se je odobrilo vse sklepe sestankov v Št. Petru in Kamniku ter po njih popravljeni program.

Pri drugi točki so bila prečitana in nekoliko spremenjena pravila organizacije.

Pri tretji točki je g. I. Šancin prečital referat „Naša organizacija in nje pomen ter nje obseg v splošnem“. Referat je bil odobren.

Zatem je tovariš Albert Čok iz Lonjera predlagal, naj se uvede daljši (več let trajajoči) ponavljalni tečaj ljudske šole, ker je mladina prepuščena sama sebi; v tem tečaju naj se skrbi tudi za kmetijski pouk.

Nis Vodoran III.

Razne vesti.

Vsled vročine ogrožene slike. — V Norimberku je dalo ravnateljstvo tamošnjega germanskega narodnega muzeja prenesti slike staronemških in nizozemskih mojstrov iz gorenjih nadstropij v klet, ker so mnoge dragocene slike vsled hude vročine popokale.

Vino ob Renu uničeno. Iz Wiesbadena poročajo, da je vsled neznosne vročine uničen ves porenski vinski pridelek. Potoki so docela izsušeni.

Električna železnica Požun-Dunaj. Iz Požuna poročajo, da so na avstrijski strani že pričeli z gradnjo električne železnice Požun—Dunaj.

Morski pes pri Reki. Poveljnik parnika „Sava“ Andrej Skočanić je prijavil reški pristaniški oblasti, da je videl pri Preluki okolu 7 metrov dolgega morskega psa.

Črna roka v New-Yorku vjeta. Iz New-Yorka poročajo, da se je policiji posrečilo ujeti voditelje takozvane črne roke. Isti so hoteli pri neki milijonarki izsiliti veliko odkupnino. Prišel je črnec, ki je dal dogovorjeno znamenje. V hiši skriti detektivi so zgrabili črnca, ki je povedal vsa imena. Tako se je posrečilo, da so ujeli okolu dvanajst voditeljev zločinske čete.

25 oseb od zavživanja mesa zastrupljenih. V Luzanu pri Črnovicah je zbolelo 25 oseb, ki so na neki pojedini ob priliki ženitovanja jedli meso, ki je prihajalo od živine, ki je že pred 8 dnevi poginila.

Poneverba pri „Matici Srpski“. Blagajnika „Matice Srpske“ Lazarja Manojlovića iz Novega Sandeca so aretirali zaradi poneverbe društvenega denarja v znesku 400.000 K. Manojlović je star 36 let in je bil na glasu, da je zelo bogat.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST
žgalnica kave
TELEFON 1743.
Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

Trst, Corso 2. Telef. 1071.
Linoleum Haas

Pristni linoleum	K 2·50 m²
Podolgaste preproge 67 cm. .	„ 1·80 met.
Preproge v vseh velikostih z varnostnimi ogli iz kovine 150/200	K 7·90
200/300	K 15·— itd.
Gospodarski predpasniki iz voščenega platna	K 2·50
Namizni prti 85/115 cm	„ 2·80
„ „ 65/150 cm	„ 1·80

Površniki iz gumija od K 20 dalje.

Podrjuhe	po 70	stot.
Ovratniki iz kavčuka	„ 50	„
Manšete iz kavčuka	„ 60	„

Pošilja se tudi na deželo. 136

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanja pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj Inser. oddelku.

Stenografa sprejme s oktobrom t. l. odvetniška pisarna dr. Abram-a in dr. Rybař a v Trstu. 1408

Išče se mizarskega delavca. — Belvedere št. 10. 1345

Anton Battig slikar in dekorater sob napisi in barvanja. - Valle di Rozzol št. 609. 1408

15-leten deček z dvoletno prakso v trgovini jestvin na deželi išče službo svoje stroke v mestu. Naslov pove Edinost. 1407

Odda se takoj meblirana soba v ulici Media 7. I. 1357

Naš fotograf je Anton Jerkič, Trst, Via delle Poste 10. — GORICA, gosposka ulica 7. Izdelki odlikovani na vseh razstavah. - Le zaupno k njemu. 315

Gostilničar Kulot, gostilna „Ai tre amici“ v Gorici, via Caserma 11, se priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 1217

Priporoča se mizar M. Majcen, ul. Belvedere 28, vogal Torquato Tasso. Izdeluje spalne sobe in vsakovrstno pohištva.

Hišica, malo zemljišče se išče. S. Maria Magdalena, Skedenj, Rocol. — Rudolf Može, Campo S Giacomo 3, II, 20. 1396

Poskusite FIGOVO KAVO **„Salutin“** ki je najfinejši in najzdravejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah.

ENRICO ZERQUENICH
trgovina z izgotovljenim perilom, mode za gospode itd itd.
Trst, Passo S. Giovanni 2 (Nasproti Novim obokom)
VELIK IZBOR
moških srajc, ovratnikov, zapestnic, ovratnic, malij, spodnjih hlač, nogavic, rokavic iz niti in usnjatih, žepnih rut, naramnic in izpodvez. Dežniki za gospode in gospe ter palice ed K 2·50 dalje - Izdeluje se moško perilo po meri. Dobro blago. Cene zmerne.

V najem se oddajo bicikli
Zaloga dvokoles
in šivalnih strojev rabljenih po zelo nizki ceni in tudi na obroke.
TRST, Via Scorzeria štev. 12
V. Osvaldella 501
Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. pop.

CENIKE
JEDIL IN PIJAČ
za gostilne, restavracije in hotele v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku je založila v raznih oblikah in po zmerni ceni
tiskarna „Edinost“ v Trstu
::: ulica Giorgio Galatti 20. :::

Edina slovenska
knjigoveznica
ANTON REPENŠEK, Trst, ul. Cecilia 9
Izdeluje vsakovrstna knjigoveška priprosta in fina dela PO KONKURENČNIH CENAH.

Rihard Novak & C°
Pekarna in slaščičarna s prodajo moke
TRST — ULICA FARNETO ŠT. 13
Postrežba: točna.
CENE ZMERNE.

Hočete se prepričati?
Obiščite velika skladišča
Marije ud. Salarini
Ponte della Fabra 2 — ulica Poste Nuove
(vogal Torrente) „Alla Città di Londra“
Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke Površniki, močne jope, kakor tudi raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristni angleški). - **Specialiteta:** blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Slovenci in Slovani
Kadar kupujete pri tvrdkah katere oglašajo v „Edinosti“; sklicujte se vedno na oglas v našem listu, ker tako bodo znale dotične tvrdke, da prinašajo oglasi, ki jih uvrščajo v Edinosti, dobiček, in radi tega bodo uvrščale svoje oglase tudi v bodoče v našem listu. Za te bodete bolje postreženi, zraven tega pa pomagate s tem ma- : : terijalno listu „Edinost“ : :

Josip Semulič
TRST, ulica dell' Istituto št. 5
Priporoča slav. občinstvu SVOJO PEKARNO in SLADČIČARNO, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne sladčice. Moka iz I. mlinov ter maslo. Likeri, vino in pivo v stekl.
Postrežba tudi na dom.

ANTON ZAVADLAL
Trst, ul. Istria 12 (pri sv. Jakobu)
Priporoča svojo PEKARNO in SLAŠČIČARNO Vsekrat na dan sveč kruh in slaščice. Zaloga moke vsake vrste iz prvih mlinov. Likerji in vino v steklenicah. Postrežba na dom. — Priporoča tudi svojo
staro in dobroznano pekarno v ulici Marco Polo št. 6 (vogal Concordia)
katero vodi gospodar sam. 1739

VELIK IZBOR
torbic za trg in ženskih torbic. Trgovina porcelanastega, steklenega blaga in kuhinjske posode
Piazza Ponterosso 6.

Zaloga obuvala
in lastna delalnica
PAVEL VISINTINI
Trst, ul. Giosue Carducci 31.
Filijalka ul. S. Sebastiano 8.
Podruž. via Riborgo 28
Velika izbera moških in ženskih čevljev. - Poprave se izvršujejo točno in solidno
po zmernih cenah

Na obroke! Manufakture & konfekcije **Na obroke!**
GASPARI & C.o - TRST
ulica Barriera vecchia 14, II. n., vrata 12.
Zavese, preproge, garniture v blagu za pohištvo, volnene odeje, perilo, platno sukno, neprem. plašči za gospe in gospode, dežniki, solnčniki itd.

Splošno anonimno društvo za prevažanje
Via Ghega 3, Telefon 2487.
Shramba in prevažanje pohištva Telefon 1220.
Razpošil. in shramba koločekov Telefon 2572.
Čiščenje in shramba preprog Telefon 2573. 2015